

Forum

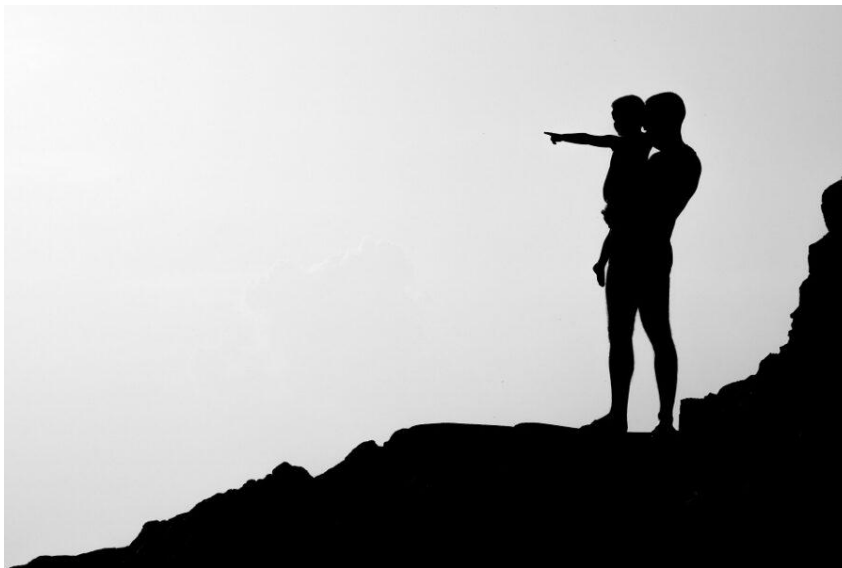
‘Leve papa’: de crisis van vaderschap en mannelijkheid

Ignace Demaerel (Inspiratio): ‘Beste medevader, laat je niet in verwarring brengen of intimideren, laat je niet van je plaats wegduwen: je bent nodig, belangrijk, onmisbaar.’

[Ignace Demaerel](#)

Ignace Demaerel is medeoprichter van de denktank Inspiratio.

14/6/2026 Leestijd 3 minuten

Elke vader moet zich de vraag stellen hoe hij die rol het best kan invullen, vindt Ignace Demaerel.

foto © Unsplash

Is Vaderdag – en ook Moederdag – een verouderd, conservatief concept dat uitgewist moet worden? Is een pleidooi voor sterke vaders en traditionele gezinnen ‘verdacht’, een ‘ruk naar rechts’, een reactionaire terugkeer naar starre, autoritaire genderrollen? Of gewoon een stiekeme, diepe zucht van miljoenen ‘Ik wou dat ik zo’n échte, aanwezige vader en een warm gezin had gehad’?

In april werd door het Nederlandse ministerie van Onderwijs een interne inclusieve taalgids opgesteld waarin gesuggereerd werd om ‘Moederdag’ en ‘Vaderdag’ af te schaffen en te vervangen door een ‘Jij-dag’: om rekening te houden met regenbooggezinnen, alleenstaande ouders en kinderen zonder ouders. Onder hevige

druk van het publiek heeft staatssecretaris Judith Tielen de taalgids ingetrokken: zelfs bij onze zeer progressieve noorderburen werd dat als te woke en extreem ervaren.

Badwater

Ik heb echt begrip voor alle reacties tegen starre, patriarchale patronen: ik heb ook rake meppen en nooit één compliment gekregen van mijn eigen vader, die voor het overige mentaal en emotioneel afwezig was. In die generatie hadden vaders altijd gelijk: hun gezag kon niet in vraag worden gesteld. Maar daarom alle vaderschap met het badwater weggooien, lijkt eerder op een allergische hyperreactie. De antiautoritaire revolutie van de jaren 60 heeft helaas ook veel gezonde en broodnodige autoriteit afgebroken.

Balanceren op een dunne koord is weinigen gegeven. De slinger slaat quasi altijd door.

‘Wat is een goede papa?’ is een vraag die elke vader zichzelf moet stellen. De verwarring hierover is algemeen. Alle traditionele rollen werden op losse schroeven gezet: mogen vaders nog grenzen of regels stellen, streng zijn, ingrijpen, of zijn ze dan ‘toxisch’?

Oprechte en goedbedoelende ouders weten vaak niet meer wat nog mag of kan of moet, en worden daardoor permissief, uit onzekerheid en onmacht. Altijd ‘ja’ zeggen is het veiligst.

23.789 pampers

Ikzelf ben intussen vader van vier, pleegvader van twee en grootvader van elf. Dat alles dankzij een sterke vrouw aan mijn zijde die veruit het grootste aandeel heeft in die ‘stam’. Zij prefereert dat ik ten volle vader ben, naast en met haar, aanwezig en present. Ik heb dan ook met overtuiging mijn aandeel hierin gedaan, en ongeveer 23.789 pampers ververst: wie kinderen op de wereld zet, moet ook de verdere verantwoordelijkheid nemen en zijn handen vuil durven maken, nietwaar?

In vele ‘progressieve’ middens blijft vaderschap iets verdachts

Maar in vele ‘progressieve’ middens blijft vaderschap iets verdachts. Het traditionele gezin wordt bestempeld als ouderwets, voorbijgestreefd, kleinburgerlijk, bekrompen: alle alternatieven en losse gezinsvormen zijn bij voorbaat beter, vrijer, ruimdenkender. In de media worden vaak karikaturen van vaderfiguren versterkt en herhaald: ofwel een brute bullebak, ofwel – zoals in de oude tv-serie *Married with children* – een karakterloze sul, alleen goed om zakgeld te geven aan zijn tieners.

De tegenreactie blijft dan ook niet uit: volgens de Foto van Vlaanderen zijn het vooral jongere mannen die teruggrijpen naar de manosphere, ‘de goede oude tijd’ waar de man gewoon de baas kan spelen en zijn vrouw onder de knoet kan houden. Dat lijkt verdacht veel op de cultuur van alfamannetjes: willen we echt gorilla’s en chimpansees als rolmodel nemen? Zoals gezegd: balans is niet van deze tijd.

Weggommen

Nu we het toch over vaderschap hebben: mag ik nog ernstige vragen hebben bij ‘bewust ongehuwd moederschap’: of zij hun kinderen niet iets wezenlijks ontzeggen? En bij draagmoederschap en spermadonorschap: alsof een vader een vrijblijvende optie is, een overbodig attribuut of zelfs een storende factor? En in de maatschappelijke discussie rond abortus heeft de vader duidelijk niets te zeggen.

Ook de voorstellen tot genderneutrale taal doen mijn wenkbrauwen fronsen: ‘vader’ en ‘moeder’ vervangen door ‘ouder’, of zelfs door een nog neutraler of kleurlozer ‘opvoeder’ of ‘voogd’ ... Het is niet omdat er uitzonderingen zijn dat je alle regels moet afschaffen! Willen we echt alle menselijke warmte uit onze taal weggommen?

Iets anders

Het staat niet in de Belgische wet of in de lijst van universele mensenrechten, maar alle kinderen hebben recht op een vader. Vaders kunnen nét iets anders bieden dan moeders: misschien beter rustig blijven, afstand nemen en relativeren, duidelijke kaders stellen, ‘nee’ zeggen, met de kinderen ravotten, soms ‘lekker wild’ en avontuurlijk, in bomen klimmen ... Zelfs pubers die heftig rebelleren tegen het vaderlijke gezag prefereren een pa die een ruggengraat heeft, principes toont, die geen slapjanus is.

Zij die opgroeien zonder vader – een groeiend leger in onze tijd – mankeren iets cruciaals voor hun zelfbeeld en mensbeeld, een pijler in hun identiteitsvorming. Velen onder hen blijven met een diepe emotionele pijn achter, een tekort dat aanvoelt als verwerping en verwaarlozing.

Zij die opgroeien zonder vader mankeren iets cruciaals voor hun zelfbeeld en mensbeeld

En ja, balans vinden – of benaderen – is wél mogelijk: het eeuwige ideaal is het midden tussen streng en liefdevol, duidelijke regels en flexibiliteit. De recente trend van ‘de nieuwe man’ brengt veel meer gezonde rolverdeling tussen man en vrouw, overleg en overeenstemming, wederzijds respect en waardering. Want er zijn geen vaders zonder moeders – en omgekeerd!

Ik zie het nog altijd als een voorrecht om vader te mogen zijn. Ik hoop dat onze cultuur – die barst van de polarisatie – ooit weer in een gezond evenwicht komt en vaders naar waarde kan schatten in plaats van in de anti-houding te blijven steken.

Beste medevader, laat je niet in verwarring brengen of intimideren, laat je niet van je plaats wegduwen: je bent nodig, belangrijk, onmisbaar. Geniet er vandaag één dagje van. Het mag (nog), zonder complexen!